

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2023 r.
w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.),
sprawy **M. S.**,
oskarżonego z art. 212 § 2 k.k. oraz art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 216 § 2 k.k.,
z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki prywatnej X. Y.
od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie
z dnia 30 czerwca 2022 r., sygn. V Ka 318/22,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Kraśniku
z dnia 30 grudnia 2021 r., sygn. II K 125/21,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć oskarżycielkę prywatną X. Y. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

AG

UZASADNIENIE

M. S. został oskarżony o to, że w dniu [...] r. o godzinie [...] w treści wpisu na portalu społecznościowym [...] (przestępstwo ujawniono w X.) pomówił, podając informacje jednoznacznie wskazujące na osobę X.Y., o dokonanie przez nią zniszczenia 70 banerów wyborczych, tj. o postępowanie i właściwości mogące

poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, tj. o czyn z art. 212 § 2 k.k. (*pkt 1*) oraz o to, że w dniu [...] r. o godzinie [...] w treści wpisu na portalu społecznościowym [...] (przestępstwo ujawniono w X.) pomówił, podając informacje jednoznacznie wskazujące na osobę X. Y., o dokonanie przez nią zniszczenia banerów wyborczych, zniszczenia tablicy [...], tj. o postępowanie i właściwości mogące poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, a także znieważając X. Y. używając w stosunku do niej sformułowania „chora na umyśle” oraz zmieniając pierwszą literę jej nazwiska nazywając ją X. Y.1., tj. o czyn z art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 216 § 2 k.k. (*pkt 2*).

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 30 grudnia 2021 r., sygn. akt II K 125/21, oskarżony M. S. został uniewinniony od popełnienia zarzucanych mu czynów na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.

Na skutek apelacji wniesionych przez oskarżycielkę prywatną X. Y. i jej pełnomocnika od wyroku Sądu Rejonowego w Kraśniku, Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie o sygn. akt V Ka 318/22 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok sądu pierwszej instancji.

Od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie, kasację wywiódł pełnomocnik oskarżycielki prywatnej. Zaskarżył go w całości i zarzucił rażące naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest:

1. art. 437 § 1 k.p.k. poprzez utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji w sytuacji, gdy zachodziły podstawy do uchylenia tego wyroku, gdyż w sprawie zachodziła bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a mianowicie skład sądu pierwszej instancji był nienależycie obsadzony;
2. art. 7 k.p.k. poprzez błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, tj. zeznań świadków M. L. i J. K. i uznanie, że w oparciu o te zeznania nie da się poczynić ustaleń faktycznych co do tego, kto dokonał wpisów w sytuacji, gdy z fragmentów zeznań tychże świadków co do których to fragmentów wiarygodności sąd się nie wypowiedział - wynika, że

świadkowie L. i K. po raz pierwszy treść wpisów zobaczyli już po ich dokonaniu, co przy uwzględnieniu zasad dedukcji i logicznego rozumowania prowadzi do wniosku, że tych wpisów nie dokonali, a zatem w konsekwencji zrobił to oskarżony, co skutkowało błędnym powieleniem ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd pierwszej instancji i utrzymaniem zaskarżonego wyroku w mocy.

W konsekwencji autor kasacji wniósł o przyjęcie kasacji do rozpoznania na rozprawie i uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Lublinie.

W odpowiedzi na kasację obrońca oskarżonego M. S. wniosła o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja pełnomocnika oskarżycielki prywatnej jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym. Taka ocena nadzwyczajnego środka zaskarżenia umożliwiła oddalenie go w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że nadzwyczajny środek zaskarżenia unormowany w przepisach Rozdziału 55 — Kasacja Kodeksu postępowania karnego nie jest nakierowany na wywołanie i przeprowadzenie w procesie kolejnej kontroli o charakterze apelacyjnym (nie jest to postępowanie „trzecio-instancyjne”, którego celem miałyby być ponowne, „apelacyjne” weryfikowanie orzeczenia sądu pierwszej instancji). Kasacja i jej zarzuty mogą być skierowane wyłącznie przeciwko prawomocnemu orzeczeniu sądu *ad quem* (art. 519 k.p.k.), a zatem w nadzwyczajnym środku zaskarżenia — co do zasady — wolno „atakować” tylko te uchybienia, których dopuścił się sąd w trakcie postępowania odwoławczego. Uchybienia te muszą mieć — nadto — kwalifikowany charakter (muszą to być uchybienia dające się zakwalifikować jako „rażące naruszenia” w rozumieniu przepisu art. 523 § 1 zd. pierwsze k.p.k.), a ich zmaterializowanie się w postępowaniu odwoławczym (dla skuteczności kasacji) powinno prowadzić do ustalenia, że mogły one mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Trzeba ponadto wskazać, że zgodnie z od dawna ustabilizowaną praktyką

orzeczniczą najwyższej instancji sądowej, podstawy kasacji nie może stanowić zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, jako niemieszczący się w ramach podstaw kasacyjnych, o których mowa w przepisie art. 523 § 1 zd. pierwsze k.p.k.

Analiza treści zaskarżonego wyroku jednoznacznie dowodzi tego, że Sąd Okręgowy w Lublinie nie dopuścił się obrazy jakiejkolwiek normy procesowego prawa karnego, a już na pewno nie uchybił przepisowi art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (pierwszy zarzut *petitum* kasacji). Skarżący konstruując taki zarzut w istocie powtarza zarzut apelacyjny sformułowany przez oskarżicielkę prywatną w jej osobistej apelacji, wskazujący na wadliwość powołania sędziego referenta (SSR P. W.) przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa powołanej w 2018 r., a w konsekwencji pozbawienie prawa do rzetelnego i uczciwego procesu na skutek rozpoznania sprawy przez tak powołanego sędziego. Zarzut ten sytuowany na gruncie bezwzględnej przyczyny odwoławczej wskazanej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. był przedmiotem wnikliwych rozważań sądu odwoławczego, zawartych w sekcji 3.1. uzasadnienia formularzowego zaskarżonego wyroku (strona 3-4), które Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni podziela. Skarżący w treści uzasadnienia kasacji dla wskazanego zarzutu nie przywołuje argumentacji mogącej zmienić prezentowane stanowisko. Przytoczenie przez skarżącego tezy uchwały składu połączonych Izb - Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA 1-4110-1/20), jak trafnie zauważa obrońca oskarżonego w odpowiedzi na kasację „(...) nastąpiło z pominięciem kontekstu wynikającego z przedmiotowej sprawy. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem Sądu Najwyższego 'jeżeli dana osoba została powołana na stanowisko sędziego sądu powszechnego na skutek rekomendacji KRS ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, muszą przy tym - zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (teza 2) - dla stwierdzenia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. zachodzić dodatkowe okoliczności, które świadczą o naruszeniu standardów niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie i w jej niepowtarzalnych okolicznościach' (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2022 r., V KK 491/21, LEX nr 3421900)”. Takich „dodatkowych okoliczności” potwierdzających wystąpienie bezwzględnej

przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. nie przedstawiła ani oskarżycielka prywatna w swojej osobistej apelacji, ani pełnomocnik w kasacji, poprzestając li tylko na ogólnym odniesieniu do faktu powołania na stanowisko sędziego na skutek rekomendacji KRS ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa. Również analiza akt przedmiotowej sprawy nie daje żadnych podstaw do przyjęcia, iż prowadzony proces nie spełniał wymogów rzetelności, niezawisłości i bezstronności w rozumieniu nadanym przez ustawę zasadniczą, jak i akty prawa międzynarodowego. Marginesowo już tylko wskazać należy, iż brzmienie uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. nie stanowi podstawy do *stricte* formalistycznego podejścia bez wskazania szczegółowych okoliczności determinujących uwzględnienie zarzutu *in casu*. Zarzut z pkt. 1 *petitum* kasacji ocenić zatem należy jako zarzut mający charakter ogólny, co tylko potwierdza, iż motywowany jest on wyłącznie subiektywnym odbiorem procedowania sądu z racji wydania orzeczenia o treści niezgodnej z oczekiwaniami strony (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2021 r., IV KK 17/21, LEX nr 3121320), zwłaszcza, że oskarżycielka prywatna nie podejmowała jakichkolwiek kroków na etapie postępowania przed Sądem Rejonowym w Kraśniku zmierzających do konwalidacji dostrzeżonego przez siebie negatywnego stanu rzeczy, w szczególności poprzez złożenie wniosku o wyłączenie sędziego na podstawie art. 41 k.p.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2021 r., III KK 524/21, LEX nr 3276001), na co słusznie zwraca uwagę obrońca oskarżonego w odpowiedzi na kasację. Dlatego zarzut naruszenia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. okazał się bezzasadny.

Podobnie, w ocenie Sądu Najwyższego, niezasadne okazało się podniesione w pkt. 2 *petitum* kasacji uchybienie art. 7 k.p.k., którego zaistnienie próbował wykazać skarżący. W ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie podkreślano, że zarzut obrazy art. 7 k.p.k. stawiany wyrokowi sądu odwoławczego może być skuteczny tylko wtedy, gdy sąd ten prowadził własne postępowanie dowodowe, względnie zmieniając wyrok sądu pierwszej instancji, odmiennie ocenił przeprowadzone przez ten sąd dowody (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 lipca 2020 r., sygn. I KK 44/20, SIP «Legalis» nr 2503276; z dnia 26

czerwca 2019 r., sygn. II KK 206/19, SIP «Legalis» nr 1958654; z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. II KK 179/19, SIP «Legalis» nr 1972533). Co za tym idzie, nie sposób skutecznie stawiać zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. w sytuacji, gdy sąd odwoławczy nie dokonywał samodzielnych ustaleń faktycznych, nie oceniał także na nowo zgromadzonego materiału dowodowego, a zatem nie mógł w sprawie obrazić wskazanej normy prawnej.

Lektura treści uzasadnienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia prowadzi do przekonania, że prócz podobieństwa treści zarzutu (aktualnie omawianego, jak i zarzutu B. apelacji obrońcy), także argumentacja przedstawiona przez autora kasacji jest powtórzeniem motywów prezentowanych uprzednio w apelacji. Autor kasacji poprzez zarzut błędnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, tj. zeznań świadków M. L. i J. K. kwestionuje w istocie ustalenia faktyczne dotyczące momentu zapoznania się ww. świadków z dokonanymi wpisami na stronie internetowej. Swoją argumentację opiera na wskazaniu, że sąd *ad quem* nie dokonał oceny zeznań ww. świadków na okoliczności dotyczące wiedzy o czasie powstania znieważających wpisów. Pełnomocnik oskarżycielki prywatnej całkowicie jednak pomija to, że Sąd Okręgowy w Lublinie wskazał w sekcji 3.3. uzasadnienia formularzowego zaskarżonego wyroku (strona 7) na powyższe okoliczności cyt.: „[b]rak jest zwłaszcza podstaw do uznania, że treść zeznań świadków M. L. i J. K. prowadzi do uznania, że jedyną osobą mogącą dokonać wpisów na profilu M. S. na [...] jest oskarżony. Ponownie należy wskazać, że zeznania świadków w tym zakresie zostały uznane, zarówno przez sąd I instancji, jak i sąd okręgowy za niewiarygodne. *Świadkowie starali się wykazać, że nie widzieli przedmiotowych wpisów prze[d] pierwszym przesłuchaniem*, jednak okoliczności odnoszące się do dostępu do konta M. S., w połączeniu z czasem w jakim przedmiotowe wpisy widniały na tym profilu (co wynika z treści komentarzy) wskazują, że świadkowie musieli mieć wiedzę o przedmiotowych wpisach”. Sąd odwoławczy (w ślad za sądem *meriti*), wskazał zatem na powoływane przez Autora kasacji okoliczności, czemu poświęcił cały akapit sporządzonego uzasadnienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygając w oparciu o treść przepisów art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 i 3 k.p.k.

AG

[ł.n]